

*Šťastné a veselé prožití vánočních svátků a
úspěšné vkročení do nového roku 2010*

Vám přeje

OVOCNÁŘSKÁ UNIE ČR

České jablko = dobrý skutek

Ovocnářská unie České republiky připravila pro předvánoční dobu tradiční dobročinnou akci. V průběhu prosince 2009 poskytnou členské podniky OUČR zdarma jablka pro ústavy sociální péče, dětské domovy, domovy důchodců a do dalších obdobných zařízení. Akce proběhne ve všech regionech ČR. Zhruba 70 ovocnářských subjektů daruje jablka, jako symbol českých vánoc, do více než 80 ústavů. Tuto tradiční dobročinnou akci pořádá Ovocnářská unie ČR již dvanáctým rokem. Letos tak chceme darovat zhruba 8 tun jablek těm nejpotřebnějším. Zároveň chceme upozornit naši veřejnost, že po letošní sklizni máme ve skladech dostatek kvalitních konzumních jablek, kterými budeme zásobovat náš trh po celé zimní období až do jara. Také vyzýváme další producenty potravin, aby se k této akci připojili, abychom v této předvánoční době společně udělali dobrý skutek a upozornili na to, že je u nás dostatek kvalitní zdravé, české produkce.

Ovocnářská unie České republiky

Z jednání předsednictva OUČR konaného 12.11. v Holovousích

Úvod

Předseda OUČR přivítal přítomné a poděkoval za jejich aktivní účast. V úvodu předsednictvo poblahopřálo k šedesátinám panu Ing. Oldřichu Studenému, místopředsedovi Ovocnářské unie Moravy a Slezska a k padesátinám panu Ing. Petru Leberovi, tajemníkovi Unie ovocnářů jižních a západních Čech.

VŠÚO

Ředitel VŠÚO, Ing. Václav Ludvík, informoval o situaci podniku ve vztahu k novým výzkumným projektům. Přestože nejsou kráceny peníze na výzkum z evropských zdrojů, České republice chybí národní zdroje na dofinancování projektů v objemu 12 mld Kč. Dofinancovat bude možné jen velmi omezený počet projektů. Šance na úspěch je velmi malá. Do rozpočtu ústavu bude v roce 2010 scházet 7,5 mil Kč, což představuje 20%, přičemž pro rok 2011 bude situace ještě horší.

V rámci operačního programu Věda a výzkum - inovace bude znovu podán přepracovaný projekt na vybudování nového výzkumného centra.

Zhodnocení sezóny letního ovoce

Špatná byla možnost odbytu višní a červeného rybízu, kde některé podniky ovoce pro nízkou cenu vůbec nesklízely. Cena černého rybízu byla lepší. V letošním roce jsme zaznamenali nárůst sklizně švestek (od roku 1989 se plocha slivoňových sadů zvýšila o 180%) Výnos švestek i kvalita plodů byly dobré, nižší byla cena. V Polsku se likvidují značné plochy višní. Jako perspektivní je v Polsku doporučováno pěstování hrušní, třešní a slivoní. Tento potenciál může do budoucna značně narušit rentabilitu pěstování ovoce v ČR.

Dobry byl odbyt letních odrůd jablek, včetně odrůdy 'James Grieve'.

Současná situace a výhled v odbytu jablek a hrušek

SITUACE V EVROPE

K závěru sklizně jablek se ukazuje, že evropské odhady byly více podhodnoceny a rozdíl ve výnosu oproti roku 2008 nebude o tolik nižší. V průběhu roku 2009 došlo k velkému nahromadění zásob, především italských jablek, která byla dodávána do obchodní sítě ještě v průběhu září. Tento přebytek nastal zejména v důsledku ztráty ruského trhu. Polským ovocnářům se podařilo zásobovat ruský trh celoročně. Velký objem jablek ze staré sklizně na trhu a razantní pokles spotřeby ovocných džusů působí velký tlak na výkupní/farmářské ceny v nové sezóně.

Cena jablečného koncentrátu se dlouhodobě pohybuje na 14 Kč/kg (ke zvýšení ceny nedošlo ani v letních měsících) což umožňuje zpracovatelům vykupovat moštová jablka jen za cenu odpovídající cca 80-90 haléřům za kilogram. Dovoz jablečného koncentrátu z Číny je nižší a nemá na cenu jablek v EU větší vliv.

Z jižní polokoule se v období února až srpna dovezlo do Evropy o 20% méně jablek.

Produkce hrušek i skladové zásoby vyly v rámci EU nižší než v roce 2008. V ČR byla naopak sklizeň hrušek vyšší. Cena hrušek se pohybuje jen mírně nad cenou jablek.

SKLIZEŇ A ODBYT V REGIONECH ČR

Část podniků zejména v jižních a západních Čechách, ale i ve středních a východních Čechách a na severní i jižní Moravě byla více či méně poškozena krupobitím. Nejméně zasažené byly severní Čechy.

Kriticky zasažené byly JZ Čechy. Ve Lhenicích sklídili jen 10% . Poškození úrody v ostatních podnicích se pohybuje mezi 10-90 %. Maloobchodní prodej běží, ve velkoobchodu se prodává jen 30% objemu roku 2008.

Na severní Moravě není v některých podnicích dosud dokončena sklizeň. Prodej ve velkoobchodu je menší. Poptávka se pohybuje na 80% předešlého roku. V drobném prodeji je situace dobrá, vracejí se zákazníci.

Část sadů na jižní Moravě byla silně zasažena krupobitím. Menší výnos se projevil u Idaredu, nadprůměrný byl u Goldenu. Sklizeň skončili 30. října. Maloobchodní prodej se pohybuje na stejné úrovni jako v loňském roce. Ve velkoobchodu je velký tlak na cenu. Propad velkoobchodních cen o 28-30%.

V Severočeském regionu se ještě sklízí. Kroupami byli zasaženi relativně okrajově. Prodej se pohybuje na úrovni roku 2008.

Ve východních Čechách byla část podniků zasažena krupobitím silně, některé podniky jsou prakticky bez poškození. Některé podniky jsou ještě ve sklizni. Ze dvora hlásí ovocnáři dobrý prodej, taktéž o letní odrůdy byl zájem. Ve velkém se obchoduje obtížně, jedná se o malé objemy a cena je nízká.

Střední Čechy byly místy silně zasaženy krupobitím. Určitá část poškozené produkce je určena na produkci dětské výživy. Prodej od stodoly je dobrý. Velkoobchod slabší.

ZÁSoby

Oproti roku 2008 je zásoba naskladněných jablek jen o 3% nižší (v pětiletém průměru se jedná o 13% nárůst). Naskladnění se může ještě zvýšit, protože některé podniky ještě sklízí.

Největší nárůst se projevil u odrůdy 'Gala', propad u skupiny Red Delicious a též u Idaredu.

Úroda hrušek byla vyšší. Navýšení produkce bylo způsobené také postupným vstupem nových výsadeb do plodnosti zásoba hrušek se v letošním roce značně navýšila (939 t k 1.11.09).

Informace o zásobách v zemích EU nebyly doposud zveřejněny (informace bude uvedena v Marketingu)

Zpráva o stavu, činnosti a programu regionálních unií

OVOCNÁŘSKÁ UNIE MORAVY A SLEZSKA

Od posledního předsednictva se sešli 2 x (naposledy se sešli při přípravě Flóry Olomouc 2.X). Do konce roku se sejdou ještě 20.XI. Přijali 5 nových členů.

14.VII. připravili akci věnovanou broskvím a ve Velkých Němčicích ochránářský seminář-Ochrana proti padlí a strupovitosti. Ve dnech 2-5.IX připravili kvalitní odborný zájezd do Polska jehož se účastnilo 46 osob (16 z VČOU). Podzimní Flóru navštívilo 27.000 lidí. Výstava se z estetického hlediska vydařila, oceněna byla zejména aranžérská pomoc ze strany výstaviště. Bylo by dobré, kdyby se účastnilo akce více ovocnářů.

Nejbližší akcí roku 2010 bude tradiční setkání na Skalském Dvoře ve dnech 17-18.II. a počátkem března výstava Salima v Brně.

VÝCHODOČESKÁ OVOCNÁŘSKÁ UNIE

Od posledního předsednictva se sešli 2 x. Poslední zasedání se uskutečnilo v XII. Připravovali odborný zájezd do Polska, ale nakonec se neuskutečnil. 16 zájemců VČOU využilo nabídky OUMS a zúčastnilo se jejich zájezdu. 7 ovocnářů vystavovalo na podzimní etapě Flóry Olomouc (účast firem by mohla být vyšší). V podzimním období reprezentovali OUČR společně s VČOU na Hradeckých dožínkách (návštěvnost 35.000); na 19.XI. připravili seminář pro pěstitele ovoce. Chystají se na akci „České jablko = dobrý skutek“.

Tradiční setkání na Seči bude v roce 2010 posunuto z důvodu rekonstrukce zařízení na termín 25-26.III. Toto setkání bude volební.

Mají 174 členů, z toho je stále 70 členů obesíláno poštou.

VČOU děkuje OUMS za organizaci a možnost účasti na zájezdu do Polska.

STŘEDOČESKÁ UNIE-OVOCNÁŘSKÉ A ŠKOLKAŘSKÉ DRUŽSTVO

Na podzim reprezentovali OUČR na výstavě Zemědělec v Lysé nad Labem, kterou navštěvuje každoročně okolo 30.000 lidí. Zprovoznili nové webové stránky vytvořili nové logo. Na svých webových stránkách nabízejí svým členům inzerci zdarma, ostatním za částku 300 Kč, firmám distribuujícím pesticidy a hnojiva za 1.000 Kč. Přijali 2 nové členy.

Poslední schůzku plánují na 26.XI, kde se dohodnou na účasti v akci „České jablko = dobrý skutek“. V oblasti Kolín-Kostelec n./Lab. –Č.Brod se buduje ovocnářská cyklostezka.

Na 1.5.2010 připravují „Slavnosti květů“.

UNIE OVOCNÁŘŮ JIŽNÍCH A ZÁPADNÍCH ČECH

Region je po celý rok stíhán rozmary počasí. Většina sadů byla zasažena silným krupobitím a extrémním úhrnem srážek. V posledním období již znovu spadlo na 50 mm srážek, které komplikují podzimní výsadby.

7.XI uvedli ve Lhenicích první ročník „Slavností plodů“. Akci pořádali ve spolupráci s MAS Rozkvět a za podpory z PRV. Den předem pořádali soutěž jablko roku a degustaci destilátů (i se zahraniční účastí). Tato akce je ovocným jarmarkem, kde prodejčům s netematickým zbožím nebude umožněna účast. Místa konání se budou v různých letech střídát. Jarmark zaznamenal velký úspěch, takže se počítá i s častějším konáním.

Ovocnáři podali 3 žádosti o dotaci do PRV na zřízení moštovacích linek s plněním do 50/10 l balení bez nutnosti konzervace.

UNIE OVOCNÁŘŮ SEVEROČESKÉHO REGIONU

Někteří ovocnáři ještě sklízí. V podzimním období připravili několik akcí: Na Červeném Hrádku se konala degustace jablek a nápojů – účastnilo ze asi 800 osob, v Chomutově pořádali tradiční akci ve spolupráci se zahrádkáři (účast 1.000 lidí), 26.XI se v Litoměřicích koná degustace hrušek. V Ústí nad Labem darují v domě dětí a mládeže jablka dětem v doprovodu matek (koná se 12.XII).

Věnovali se přípravě Zahrady Čech, kterou opět navštívilo přes 100.000 návštěvníků. Tento velký potenciál návštěvníků je třeba využít k propagaci ovocnářské produkce. Na výstavě rozdávali poukázky na odběr 3 kg jablek (odběr poukázek se oproti loňsku zvýšil o 100%). Vydali 100.000 ks propagačního letáku „Najdi si svého ovocnáře“, kam si každý pěstitel může otisknout své razítko. Propagace touto formou se zdá být značně efektivní, proto připravují tisk dalších letáků a reklamních tašek. Vydali kalendářiky a 250 trik s potiskem.

Na 8.XII. připravují volební valnou hromadu na vinařství Choumek.

Zahradnický ples se koná 12.2.2010 ve Mšených Lázních.

Zpráva o stavu, činnosti a programu odborných svazů

SVAZ PRO INTEGROVANÉ SYSTÉMY PĚSTOVÁNÍ OVOCE

Ing. Klemšová provedla na 80 kontrol členů SISPO. 33 kontrol bylo provedeno u členů, kteří měli obdržet známku v letošním roce (33). Odebrána byla 1 známka za použití zakázané účinné látky. Celkem bylo zjištěno 26 závad (rozbory těžkých kovů – půda 8 x, rozbory těžkých kovů – plody – 7 x, jakost závlahové vody 7 x, způsobilost aplikační techniky 2 x, monitoring abiotických a biotických faktorů 1 x). Velký počet podniků nezaslal údaje za rok 2008. Kontroly budou pokračovat v příštím roce. Ing. Klemšová provádí při kontrolách zároveň aktualizaci výměr a údajů pro adresář OUČR.

Svaz přijal 8 nových členů, 1 člen ukončil členství. Vede se diskuse o vzniku sekce/svazu BIO ovocnářů. Řešen byl 1 případ zneužití známky SISPO.

ŠKOLKAŘSKÝ SVAZ

7.IX a 13.XI se konalo předsednictvo. Diskutovali o větší spolupráci s okrasnými školkaři, kde se dohodli na ukončení členství v evropském svazu školkařů – ENA, jehož přínos vzhledem k nákladům se nezdá být příliš velký. Pracují na projektu fair-play řešícím zacházení s právně chráněnými odrůdami.

Na podzimní etapě Flóry provozovali poradenský stánek a podařilo se připravit venkovní expozici výpěstků. Vyorávání bylo mnohde zpožděno zpočátku velkým suchem a poté někde velkými srážkami. Prodej v drobném se zdá být o 30% slabší, neboť 14.X. se ochladilo a místy sněžilo, což potenciální zákazníky odradilo od výsadby. Dobrý je prodej slivoní, které jsou na Moravě prakticky vyprodané. Na 18.I. připravují seminář a volební valnou hromadu. Akce se koná tentokrát nově nikoliv v Aldisu, nýbrž ve Svobodných Dvorech (předměstí HK).

SVAZ SKLADOVATELŮ OVOCE

Svaz vyvíjí úsilí o rychlou registraci přípravku SmartFresh do ČR. OUČR připravuje podpurný dopis.

Na termín 3-5.II.2010 připravují 3 denní odborný zájezd do Berlína s cílem na výstavě Fruit Logistica (zájezd se měl původně konat letos). Program: 1. den – ovocnářská farrma – Lipsko, 2. den sady a sklady v Postupimi a odbytové družstvo Brandenburger Obst, 3. den berlínské výstaviště, odjezd po skončení výstavy. Přednost na zájezdu budou mít členové svazu.

Do konce ledna by chtěli vydat příručku skladovatele (Prof. Goliáš MZLU –ZF-Lednice).

Minoritní registrace

Předseda OUČR informoval o průběhu minoritních registrací. V poslední době byla rozšířena registrace u přípravků Sulikol a Sulka, očekává se povolení přípravku Kumulus. Veškeré podrobnosti jsou na webových stránkách, kde se budou nové indikace postupně zveřejňovat. VŠÚO Holovousy podal žádost na rozšíření přípravku Ortiva do jahod.

V případě přípravku Sanmite se neděje nic, u Delanu (do švestek) chybí některá data. Zvažuje se možnost rozšíření registrace u Insegaru (do hrušní), kde ovšem bude pravděpodobně problém s potřebnou efektivní koncentrací proti meře.

OUČR se podařilo zajistit spolufinancování některých aplikací, takže z původních 750.000 Kč k úhradě státním úřadům budou náklady hrazené výhradně ovocnáři podstatně nižší.

OUČR vyzývá ovocnáře, aby podali informace, které přípravy spolehlivě zabírají na určitého patogena a v rozšíření registrací mohlo být pokračováno.

Školní ovoce

Zástupci OUČR se účastnili připomínkového řízení k NV, jež řeší problematiku „Školního ovoce“ v ČR.

Na rozdíl od školního mléka nebude ze strany škol žáky hrazena žádná spoluúčast a ovoce a zelenina budou poskytovány žákům zcela zdarma. Finanční objem projektu představuje 70 mil Kč. Administrací bude pověřen SZIF, který bude komunikovat se „žadatelem (li)“. Žadatelů může vzniknout teoreticky několik, podmínkou je, aby každý žadatel řídil minimálně 2 distributory, kteří budou min. 1 x měsíčně zavážet ovoce do škol.

Připomínky OUČR, aby bylo dodáváno ovoce mírného pásu, nejlépe z integrované nebo bio produkce, nemohly být akceptovány s ohledem na jednotný trh EU. Tyto zásady, podporované také ministerstvem zdravotnictví, by se měly objevit v „národní strategii“.

Výstavnictví

Tak jako každý rok, regionální ovocnářské unie propagovaly ovocnářství na podzimní etapě Flóry Olomouc, na Zahradě Čech Litoměřice, na Zemědělci v Lysé nad Labem a na Zemi

Živitelce v Českých Budějovicích. Část nákladů byla hrazena z dotace MZe. Příspěvek Mze na propagaci na výše uvedených výstavách byl proti roku 2008 nižší.

Propagace

Jako pokračování knih Jablka v naší kuchyni a Hrušky v naší kuchyni by měla být do konce III.2010 vydána kuchařka zaměřená na švestky.

Ve dnech 2-5.III. bude probíhat v Brně veletrh Salima.

Tradiční propagační akcí se stalo „České jablko = dobrý skutek“. Seznam firem, jež se akce zúčastní je třeba připravit do konce listopadu.

Příprava ovocnářských dnů

Ovocnářské dny se budou konat ve dnech 19-20.ledna 2010 v hradeckém Aldisu. Program je v těchto dnech dokončován a bude v předstihu zveřejněn na webových stránkách, Marketingu ovoce a Zpravodaji OUČR.

V posledních letech se objevily názory, že úroveň ovocnářských dnů je třeba zvýšit. Pro letošní rok by měly být prezentovány 3 přednášky zahraničních hostů.

Vede se diskuse nad organizací společenského večera.

Různé a diskuse

- Předsednictvo diskutovalo nad pojištěním ovoce proti živelným pohromám. Pojišťovny předpokládají navýšení pojistných sazeb na příští rok. Podpora pojištění z PGRLF bude zachována ve výši 50%.
- Byla zmíněna otázka vzniku Svazu ekologických ovocnářů jako odborné složky OUČR.
- Byla podána informace o existenci rakouské studie „Širší souvislosti rakouského ovocnářství a zelinářství“, kde se mj. uvádí oblast ČR jako zajímavý trh pro rakouskou produkci.
- Předsednictvo bylo informováno o vydání úplného znění zákona 385/2009, o zemědělství, NV č.336/2009 a zákona o významné tržní síle. V z. 385/2009 se mění definice sadu, kde se nově považuje za sad i plocha 8 m z boku od poslední řady (namísto 6 m) a 12 m souvat' (namísto 8m). Na tuto plochu bude možné pobírat dotace, takže doporučujeme ovocnářům zvážít případné překreslení bloků LPIS s kulturou sad. Nově bude u sadů (v LPIS) veden i počet životaschopných jedinců.
- Předsednictvo bylo informováno o výši plateb na plochu SAPS (3.710 Kč/ha) a TOP-UP (1.184 Kč/ha). V letošním roce se platba vztahuje na všechnu zemědělskou půdu. Předseda OUČR informoval o řadě jednání kolem podpory ekologických sadů, která byla od letošního roku omezena. Připravují se nová, přísnější pravidla a také dvě sazby podpory. Platnost nových podmínek bude od příštího roku.
- Předseda OUČR seznámil předsednictvo se zájmem o dotační titul 1R. V letošním roce byl zájem o dotační výsadby nižší a činil jen okolo 350 ha (v loňském roce to bylo okolo 500 ha). Plnění dotace by mělo být přes 90% sazby. V podtitulu 1Rb. (EKO) bylo zažádáno jen o výsadbu cca 10-12 ha.
- Předsednictvo diskutovalo o plnění dotačního titulu na stavbu konstrukcí v sadech (v rámci PRV). Při administraci žádostí nastává kolize v pojetí žádosti, mají-li být náklady přepočteny na čistou nebo celkovou plochu sadu.
- Předsednictvo OUČR odsouhlasilo ukončení členství v Českomoravské šlechtitelské a semenářské asociaci k 31.12.2009.

Zásoby jádrovin k 1.listopadu 2009

Naskladnění jablek u pěstitelů a skladovatelů dle odrůd k 1.11.2009 v ČR

(TUNY)

ODRŮDA	Typ skladu			CELKEM	% meziroční 2008/2009	% 5-letý průměr/ 2004-2008
	Větraný	Chlazený	ULO (vč.řízené)			
Spartan, Mc Intosh	84	397	136	617	0	-3%
Šampion	192	1330	1115	2637	+18%	+7%
Skupina Rubín	203	1559	1030	2792	0	+10%
Gala	0	791	252	1043	+70%	+203%
ostatní raně zimní	145	311	859	1315	+106%	+68%
Golden Delicious	165	4867	6409	11441	+1%	+45%
Idared	1050	5718	7224	13992	-6%	-3 %
Jonagold a mutace	60	3007	2279	5346	-1%	+28%
Topaz	61	853	414	1328	-5%	+66%
Melrose	58	559	504	1121	+25%	+24%
Gloster	44	666	490	1200	-50%	-36%
skup. Red Delicious	0	15	65	80	-82%	-73%
Zvonkové	0	80	1	81	-43%	-57%
Ostatní zimní	50	1158	54	1262	-39%	-34%
Celkem	2112	21311	20832	44255	-3%	+13%

Naskladnění jablek u pěstitelů a skladovatelů dle regionů k 1.11.2009 v ČR

(TUNY)

Odrůda	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Spartan Mc Intosh	285	73	149	56	20	34	617
Šampion	229	29	339	1153	250	637	2637
skupina Rubín	148	61	468	1793	80	242	2792
Gala	338	3	142	169	201	190	1043
ostatní raně zimní	770	30	53	310	0	152	1315
Golden Delicious	4606	120	1049	2516	2003	1147	11441
Idared	3409	314	1799	3404	2441	2625	13992
Jonagold a mutace	1831	58	732	883	874	968	5346
Topaz	156	0	93	1016	40	23	1328
Melrose	467	14	354	174	35	77	1121
Gloster	93	5	287	501	116	198	1200
skup. Red Delicious	0	0	23	15	42	0	80
Zvonkové	0	0	0	81	0	0	81
ostatní zimní	25	0	26	874	262	75	1262
Celkem	12357	707	5514	12945	6364	6368	44255

Naskladnění hrušek u pěstitelů a skladovatelů dle regionů k 1.11.2009 v ČR

(TUNY)

Odrůda	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Bohemica	0	0	49	33	4	4	90
Boscova lahvice	0	0	25	0	8	16	49
Konference	170	0	5	155	0	12	342
Lucasova	84	0	60	140	0	22	306
Dicolor	31	0	0	25	0	0	56
Erika	0	0	4	24	3	5	36
ostatní odrůdy	17	0	0	29	0	14	60
Celkem	302	0	143	406	15	73	939

Pozn. Sklizeň nebyla začátkem listopadu ještě ve všech podnicích ukončena.

(OUČR – Ch)

Dotace

Vláda odsouhlasila 900 milionů korun pro národní podpory na příští rok

Vláda 2. listopadu schválila 900 milionů korun pro dotační programy zemědělství na rok 2010. Kvůli nutným škrtnům ve státním rozpočtu došlo v národních podporách ke snížení celkové částky o 200 milionů korun. **Kontinuita podpor ale zůstává zachována.**

Návrh finančních prostředků určených na dotační programy pro rok 2010 vychází z celkového finančního limitu ve výši 900 mil. Kč, respektive 700 mil. Kč dotací na neinvestiční dotace a 200 mil. Kč dotací na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (kapitálové výdaje).

„Spektrum dotačních programů udržuje kontinuitu s programy realizovanými v předešlých letech,“ uvedl ministr zemědělství Jakub Šebesta.

Dotační programy zemědělství pro rok 2010 podle jeho slov obsahují programy, u nichž je kladen **důraz na prvky agroenvironmentálního charakteru (např. biologická ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin, podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách, podpora restrukturalizace ovocných sadů);** dále programy na podporu ozdravování polních a speciálních plodin (např. podpora prostorových a technických izolátů množitelského materiálu); programy zaměřené proti rozšiřování nebezpečných nálezů hospodářských zvířat (např. nálezový fond) a programy, jejichž přínos nelze přímo kvantifikovat a přesto jejich existence je pro jednotlivé komodity nezbytná (např. podpora včelařství, udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat).

Dotační programy jsou účelové programy sloužící k podpoře restrukturalizace a zvýšení konkurenceschopnosti českého agrárního sektoru. U každého programu je uveden účel a navrhovaný finanční limit. Dotační programy i jejich účel včetně rozsahu finančních prostředků schvaluje pro každý rok Poslanecká sněmovna současně se státním rozpočtem.

Přehled navrhovaných dotačních titulů s rozpočtem pro rok 2010

Kód prog.	Název programu	návrh na rok 2010	
		dotace do hospodář. výsledku v tis. Kč (neinvestiční)	dotace na pořízení dlouhodob. hmotného majetku v tis. Kč (kapitálové výdaje)
1.D.	Podpora včelařství	70 000	
1. I.	Podpora vybudování kapkové závlahy		20 000
1.R.	Podpora restrukturalizace ovocných sadů		50 000
2.A.	Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat	180 000	
3.	Podpora ozdravování polních a speciál. plodin	150 000	
5.	Podpora NH Kladruby, ZH Písek a Tlumačov	65 000	
6.	Genetické zdroje	63 000	
8.	Nákazový fond	45 000	
9.	Poradenství a vzdělávání	70 000	
10.D.	Podpora evropské integrace nevládních organizací	15 000	
10.E.	Podpora technologických platforem v působnosti rezortu MZe	12 000	
13.	Podpora zpracování zemědělských produktů		130 000
15.	Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků	30 000	
	C e l k e m	700 000	200 000

(Mze, 2.11.09)

Ovoce ve školách v zahraničí

Více jablek v amerických školách

Americký institut zdraví (Institute of Medicine) požaduje ve své nové zprávě k Národnímu programu výživy ve školách zvýšení nabídky ovoce (včetně jablek). Školy se v současnosti stále řídí pravidly výživy z roku 1995, přestože v roce 2005 byla Pravidla pro výživu Američanů (DGA's) novelizována a další úprava bude provedena v příštím roce. Pravidla jsou revidována každých 5 let s ohledem na události v oboru zdraví a výživy. Americká organizace USAapple spolupracující v partnerském programu amerického ministerstva zemědělství (USDA) se snaží podpořit výsadní postavení jablek a jablečných produktů v programu výživy 2010 i v samotných školách.

(USAapple-Ch.)

V Polsku narůstají problémy s programem Školní ovoce

Školy v Polsku mají velký zájem o program „Školní ovoce“. Bohužel je málo firem, které jsou ochotny dodávat ovoce a zeleninu. Mnoho distribučních firem nebylo schopno splnit podmínky platební agentury (obdoba SZIF).

V Polsku program začal 19. října 2009. Přihlásilo se 9.500 škol, ale většině se nepodařilo sepsat dohodu s firmami na dodávku ovoce a zeleniny. Pouze 2.500 základním školám se tuto dohodu podařilo sepsat.

Na tiskové konferenci ředitel platební agentury ocenil vysoký zájem o tento program. Informoval, že program je složitý z hlediska fytosanitárních předpisů, velkým sortimentem

ovoce a zeleniny, které bude možno dodávat a také z důvodů omezených financí. Pro školní rok 2009/2010 je vyhrazeno 12,3 mil € z toho 9 mil € bude pocházet z rozpočtu EU.

Zelenina dodávaná do škol, jako např. okurky, paprika, mrkev, musí být umytá, nakrájená a zabalená, tak aby žák dostal porci připravenou přímo ke konzumaci. Takovéto podmínky některé firmy nebyly schopny zaručit.

Nastávají také problémy především v menších vesnických školách, kam distributoři nejsou ochotni zajíždět s čerstvou zeleninou a ovocem 4x týdně.

Ředitel platební agentury dodal, že do programu se přihlásily cateringové firmy, ale také skupiny producentů. Školy, které se chtějí do programu zapojit ve druhém pololetí, mají čas na přihlášení do 16. listopadu.

Tisková konference se konala v základní škole č. 139 ve Varšavě, kde děti již týden dostávají na snídani jablko a krájenou papriku. Jak zdůraznil ředitel školy, děti rády jedí ovoce a zeleninu, ale také pijí mléko z programu „Školní mléko“.

(portalspozywczy.pl-VK)

SZIF

Vylepšený Portál farmáře SZIF nabídne nové funkce

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) již dříve spustil novou podobu svých webových stránek a proto nyní omladil i Portál farmáře SZIF. Žadatelé o dotace ocení nejen přehlednější a jednodušší grafickou podobu, ale hlavně nové funkce.

SZIF se neustále snaží, aby byla komunikace s úřadem pro žadatele o dotace co možná nejkomfortnější. Portál farmáře SZIF nyní graficky koresponduje s webovými stránkami SZIF a tak je pohyb a orientace v prostředí portálu daleko snazší.

Ke stávajícím funkcím Portálu farmáře SZIF, jako je kompletní přehled a stav podaných žádostí a souvisejících dokumentů, možnost změny identifikačních údajů, tvorba předtisků pro Jednotnou žádost a žádosti Agroenvironmentálních opatření nebo dokonce podání žádosti o dotace v rámci Programu rozvoje venkova (PRV), přibude od pondělí 16. listopadu 2009 další.

Novou zásadní funkcí bude možnost podání Žádosti o proplacení v rámci PRV. Žádosti o proplacení podávají úspěšní žadatelé o dotaci z PRV po realizaci svého projektu. Pro farmáře to znamená méně byrokracie a úsporu času.

Portál farmáře byl také kompletně přepracován s ohledem na vyhlášku o přístupnosti webů státní správy č.64/2008 Sb. Vzhledem i funkčně je tedy ovladatelný i pro handicapované zaměstnance firem podnikajících v zemědělství.

Portál farmáře SZIF nyní využívá více než 8 500 registrovaných uživatelů.

Přístup do Portálu farmáře (přihlašovací jméno a heslo) získá žadatel po vyplnění daného formuláře na podatelně Regionálních odborů SZIF, Centrály SZIF nebo na pracovištích Agentury pro zemědělství a venkov (AZV MZe).

Portál farmáře se skládá z Portálu farmáře SZIF a Portálu farmáře MZe. Přihlašovací údaje jsou pro zemědělce identické. Mezi oběma portály se lze přemířovat jedním kliknutím. Každý portál nabízí jiné funkce a vzájemně se tak doplňují.

Pro mlékárenské podniky Portál farmáře SZIF již delší dobu obsahuje možnost podívat se na plnění mléčných kvót.

(SZIF)

Bio

Minimální počty stromů v polských ekologických sadech

S ohledem na termín zaslání prohlášení (15. listopad 2009) týkající se minimálního počtu stromů na ha v ekologických sadech Ministerstvo zemědělství Polské republiky informuje, že se termín prodlužuje až do 15. května 2010. Minimální počet stromů na ha se zvyšuje následovně:

Druh	Počet jedinců na ha	Druh	Počet jedinců na ha
Broskvoň	300	Dřín	300
Hrušeň	150	Hloh	300
Jabloň	125	Jeřáb	300
Jahodník	25.000	Kalina	1.600
Meruňka	200	Dřišťál	1.600
Slivoň	300	Bez černý	500
Třešeň	125	Kanadská borůvka	1.500
Višeň	300	Zimolez	1.800
Líska	200	Rakytník	700
Ořešák vlašský	75	Borůvka lesní	4.000
Maliník	4.600	Brusinka	20.000
Ostružiník	3.000	Kdoulovec	2.000
Rybíz, Angrešt	1.600	Jahodník lesní	40.000
Kdouloň	500	Klikva	20.000
Arónie	1500	Růže dužnoplodá	1.500
Réva vinná	1500	Růže-šípek	600

(minrol.gov.pl-VK)

Stálé problémy se sady vlašských ořešáků v Polsku

V lednu 2009 byl připraven projekt Rady ministrů na snížení dotací pro sady vlašského ořešáku. Po protestech z řad „ovocnářů“ bylo toto rozhodnutí pozastaveno, ale v září se opět tato otázka opět otevřela. Podle předkládaného návrhu ovocnáři ztratí 90% dotací pro tento druh. Zůstane jim pouze 160 Zl/ha a nadále budou muset obhospodařovat vysázené sady vlašského ořešáku i kdyby na ně měli doplácet.

Poradce „ovocnářů“ Slawomir Matysiak tvrdí, že stát nemůže v průběhu 5-ti letého cyklu snížit dotace o 90% z důvodu neplodnosti sadů v tomto období.

V Polsku je v současné době **52 tis ha ekologických sadů**, z toho vlašský ořešák na **rozloze 37 tis ha**. Kdyby se dotace pro výsadby ořešáku snížily, bylo by eliminováno 70% plateb. Matysiak se ptá, komu by to prospělo.

(ppr.pl-VK)

Legislativa

Zákon o zemědělství

Ve sbírce zákonů vyšlo pod číslem 385/2009 Sb. úplné znění zákona o zemědělství (původní č.257/1997 Sb.). Důležitými změnami je stanovení krajinných prvků a změna některých definic.

Podle § 3, odstavce 3 i, písmene e) se nově rozumí:

e) **ovocným sadem** zemědělsky obhospodařovaná půda, která je souvisle osázena ovocnými stromy, případně ovocnými keři; do plochy této zemědělsky obhospodařované půdy se započítává související manipulační prostor, který nesmí přesahovat **12 metrů na začátku a na konci řad a šířku jednoho meziřadí, v nejvyšší započítatelné šířce 8 metrů, podél řad po obou stranách ovocného sadu,**

Na takto definovanou plochu bude možné pobírat dotace (včetně podpory integrované produkce a bio), takže doporučujeme ovocnářům zvážit případné překreslení bloků LPIS s kulturou sad. Dříve bylo možné zahrnout do plochy sadů jen plochy nepřevyšující 8, respektive 6 m.

Nařízení vlády č. 335 a 336 jež úzce souvisejí se zákonem o zemědělství

Podle NV 336/2009, jímž se mění § 1 NV 82/2006 Sb., se nově budou u půdních bloků vedených jako **sad obhospodařovaný v režimu intenzivního ovocnářství** evidovat záznamy o **počtu životaschopných jedinců** připadajících na 1 ha (tento údaj je možné zjistit i podle údajů vedených v registru sadů spravovaných ÚKZÚZ).

NV 335/2009 stanovuje podle § 3m zákona o zemědělství druhy krajinných prvků.

Příprava novely zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby

Z důvodu implementace směrnice Rady 2008/90/ES byla připravena novela. Tato prošla vnitřním připomínkovým řízením. OUČR - Školkařský svaz byl vyzván k účasti ve vnitřním připomínkovém řízení.

Zákon o významné tržní síle a jejím zneužití byl 3. listopadu schválen

Parlament ČR 3.11. schválil zákon o významné tržní síle a jejím zneužití.

Tento zákon upravuje způsob posuzování a zamezení zneužití významné tržní síly a dozor nad dodržováním tohoto zákona.

Zákon stanovuje tyto podmínky pro odběratele na 5 mld. obratu:

1. PRAVIDLA UPLATŇOVANÁ PŘI FAKTURACI
2. VŠEOBECNÉ OBCHODNÍ PODMÍNKY
3. PODMÍNKY UVÁDĚNÉ VE SMLOUVÁCH MEZI DODAVATELEM A ODBĚRATELEM
4. PODMÍNKY PRODEJE
5. PRAKTIKY ZAKÁZANÉ V DODAVATELSKO-ODBĚRATELSKÝCH VZTAZÍCH

Vláda schválila program na podporu nákupu zemědělské půdy

Kabinet podpořil návrh programu Podpora nákupu půdy, který umožní zemědělcům čerpat z prostředků Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu (PGRLF) dotace na úrok z úvěru na nákup nestátní zemědělské půdy. Návrh vládě předložil ministr zemědělství Jakub Šebesta.

Předkládaný program navazuje na program Půda, u kterého mohli farmáři podávat žádost o poskytnutí podpory do letošního 30. září. Předpokládaný objem podpory pro program činí 34 milionů korun.

„Cílem programu je snaha přispět k řešení nedostatku vlastních finančních zdrojů u zemědělských prvovýrobců a umožnit tím nákup nestátní zemědělské půdy,“ uvedl ministr Šebesta. Stát v rámci programu může podle jeho slov zemědělcům, kteří si u banky vezmou úvěr na nákup zemědělské půdy, pomoci hradit část úroků z půjčky.

Většina zemědělců v Česku hospodaří na pronajaté půdě. Podle výsledku šetření Českého statistického úřadu z roku 2007 pouze 17 procent zemědělské půdy v zemi obhospodařovali její právoplatní majitelé.

(Mze, 23.XI.09)

Úplné znění zákona o SZIF (zákon č. 367/2009 Sb.)

Po několika dílčích novelách PŘEDSEDA VLÁDY vyhlásil **úplné znění zákona č. 256/2000 Sb.**, o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 128/2003 Sb., zákonem č. 41/2004 Sb., zákonem č. 85/2004 Sb., zákonem č. 237/2004 Sb., zákonem č. 482/2004 Sb., zákonem č. 441/2005 Sb., zákonem č. 130/2006 Sb., zákonem č. 342/2006 Sb., zákonem č. 35/2008 Sb., zákonem č. 227/2009 Sb., zákonem č. 281/2009 Sb. a zákonem č. 291/2009 Sb.

VYHLÁŠKA č.353/2009, ze dne 30. září 2009, kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 274/1998 Sb., **o skladování a způsobu používání hnojiv**, vstupuje v platnost od 1.11.2009. Zákon upravuje zacházení se statkovými hnojivy.

ZÁKON č. 349/2009 Sb. ze dne 11. září 2009, kterým se **mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko, a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Rozšiřování EU: kdo je na řadě?

Do svazku členských zemí EU by se postupně chtěly začlenit Chorvatsko, Island, Srbsko, Bosna a Hercegovina, bývalá jugoslávská republika Makedonie, Albánie a Černá Hora.

Chorvatsko by mohlo uzavřít přístupová jednání s Evropskou unií příští rok. Podle výroční hodnotící zprávy Evropské komise o pokroku zemí usilujících o členství v EU vstoupilo Chorvatsko do závěrečné fáze přístupových jednání. Komise Chorvatsko nicméně vyzývá, aby pokračovalo v úsilí ohledně splnění podmínek vstupu, zejména pokud jde o boj proti korupci a organizované trestné činnosti.

Tato balkánská země se 4,4 miliony obyvatel se podle předpokladů měla stát 28. členským státem Unie v roce 2011. V důsledku hraničního sporu se Slovinskem, které do EU vstoupilo již v roce 2004, však byly rozhovory více než rok na mrtvém bodě. Obnoveny byly teprve nedávno po dosažení slovinsko-chorvatské dohody ohledně postupu pro vyřešení sporu.

Od vydání loňské hodnotící zprávy podaly žádost o členství v EU další tři země: Albánie, Černá Hora a Island. Island překonal první překážku záhy po podání přihlášky, když ministři zahraničí členských států požádali Komisi o posouzení připravenosti této ostrovní země na členství.

Albánie a Černá Hora se připojily k trojici západobalkánských zemí, které podaly žádost o členství již dříve: Srbsku, Bosně a Hercegovině a bývalé jugoslávské republice Makedonii (FYROM). I přes globální hospodářskou krizi dosáhl západobalkánský region jako celek na cestě do EU pokroku. Stále však zbývá mnoho práce.

Komise ve zprávě uvádí, že nedávné parlamentní volby v Albánii a v Černé Hoře odpovídaly požadovaným standardům, obě země nicméně stále musí posílit instituce právního státu.

Doporučuje, aby EU začala uplatňovat prozatímní obchodní dohodu se Srbskem a vyzývá Bosnu a Hercegovinu k urychlení nejdůležitějších reforem.

Třebaže Srbsko, bývalá jugoslávská republika Makedonie a Černa Hora musí na cestě do EU překonat ještě mnoho překážek, od ledna 2010 by pro jejich občany měla být zrušena vízová povinnost pro cestování do EU.

Pokud jde o Turecko, EU podle zprávy příznivě hodnotí nové úsilí v oblasti politických reforem. Vítá rovněž obnovení diplomatických vztahů s Arménií po téměř stoletém nepřátelství a snahu o ukončení dlouhotrvajícího konfliktu s kurdskou menšinou.

Vztahy EU s Kosovem, které vyhlásilo nezávislost na Srbsku v únoru 2008, jsou stále v poměrně raném stádiu. Hlavními problémy, kterým musí Kosovo čelit, a způsoby, jak může EU pomoci, se zabývá zvláštní dokument.

V současné době mají status oficiálních kandidátů na členství v EU pouze tři země: bývalá jugoslávská republika Makedonie, Chorvatsko a Turecko.

(Agronavigátor.cz)

Z tisku

Česko má jeden z časově nejnáročnějších daňových systémů na světě

Česká republika má jeden z časově nejnáročnějších daňových systémů. Vyplývá to ze Studie Světové banky a Pricewaterhouse Coopers (PwC) týkající se náročnosti placení daní a celkového daňového zatížení (Paying Taxes 2010).

V rámci Evropské unie drží v časové náročnosti vyřízení daní ČR předposlední místo. Horší jsou už jen Bulhaři. Česká republika propadla i ve srovnání 183 zemí světa. Umístila se totiž na 171. příčce, zmíněné Bulharsko je pak hned za námi.

Ze studie mimo jiné vyplývá, že podnik v tuzemsku pro zaplacení daní provede 12 plateb a stráví 613 hodin výpočtem a platbou daní. Unijní průměr přitom činí 232 hodin. I tak lze hovořit o zlepšení. PwC totiž upozornila, že loni česká firma se daněmi zabývala v průměru 930 hodin.

Kromě časové náročnosti společnost PwC srovnávala i náročnost systému placení daní či výši poplatků. Srovnáním těchto tří položek se Česko v konečném součtu umístilo na 121. místě. Tedy o tři příčky níže než loni.

"Velkou část času, který společnosti potřebují na splnění daňových povinností, zabírají platby související se sociálním zabezpečením a zdravotním pojištěním. Ministerstvo připravuje dva projekty, které by měly přinést výrazné zlepšení: zřízení jednotného inkasního místa pro výběr daní, sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění a sjednocení základu pro odvody daní i sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění a dále reformu územního uspořádání finančních úřadů," komentoval výsledky náměstek ministra financí Peter Chrenko.

Ze 183 sledovaných zemí je nejméně náročné placení daní na Maledivách. Naopak vůbec nejhorší situaci mají podnikatelé v Kongu.

(Novinky.cz)

Odborné články

Jaké odrůdy meruněk pro nové podmínky trhu a klimatu?

V posledních dvou desetiletích se požadavky na nové odrůdy meruněk značně změnily. Jde o to, že hlavní kritéria pro pomologické vlastnosti plodů určuje síť supermarketů a jejich kriteria jsou jasná a strohá (velikost, pevnost dužniny, pomalý vývoj). Vedlejší je hledisko chuti, aroma a obsahu nutričně zajímavých látek.

Na druhé straně zaznamenáváme větší procento úhynu stromů a to jak v mladých výsadbách, tak i ve starších sadech. Otázka vyšší adaptability bude tím základním, v dnešním období měnícího se průběhu klimatu a změn. Základním požadavkem zůstává zdravotní stav a dlouhověkost výsadby. Bohužel hospodářsky škodlivých činitelů přibývá. Kromě některých houbových chorob, které u meruněk se zatím dobře kontrolují chemicky, zůstává problematika šarky švestek a dalších virových chorob stále jedním z řešených problémů. Největším problémem je onemocnění, které způsobuje předčasný úhyn stromů meruněk, a je vyvoláváno komplexem činitelů od fyziologických až po patogenní, včetně úrovně obhospodařování výsadby. Jedním z dosud málo vyjasněných činitelů se stala fytoplazma - evropská žloutenka peckovin - ESFY, o které se zatím málo zná z pohledu prevence a „léčby“.

Vraťme se k šarce švestek (PPV), o které bylo psáno v časopise Zahradnictví, číslo 2 a 3 v roce 2008 panem Doc. Ing. Jaroslavem Polákem, DrSc.

Dovolte mi pár poznámek z pohledu šlechtitele k možnosti řešení problematiky šarky švestek u meruněk. Pro rezistentní šlechtění máme omezenou volbu výběru donorů – dárců odolnosti či tolerance k této chorobě. Řekové a Francouzi jako první využili a popsali rezistentní odrůdu amerického původu Stark Early Orange (dále uváděna jako SEO). Tato odrůda zůstává i nadále jedním z donorů rezistence mnoha šlechtitelských programů ve světě. I ve šlechtitelském programu v ČR (ZF Lednice, SEVA Flora Valtice) byla anebo je tato odrůda využívána s tímto záměrem.

Odrůda SEO předává potomstvu poměrně dobrou kvalitu plodů (krycí barvu, atraktivnost) ovšem spojenou s méně pevnou dužninou plodů. Křížením s tímto donorem odolnosti k PPV a odrůdou Velkopavlovická vznikly na ZF v Lednici 3 odrůdy registrované v roce 2004. Jedná se o odrůdy Svatava, Palava a Minaret. Bohužel však v těchto odrůdách rezistence k šarce švestek zděděna nebyla. Dané odrůdy rozšiřují dobu sklizňové zralosti a to směrem do pozdního zrání, v případě odrůdy Minaret, která zraje až o 8 dní po kontrole (Velkopavlovická).

V dalším procesu hodnocení ze stejné kombinace křížení máme k dispozici rezistentní genotyp – pracovní označený LE-2927. Tento hybrid má sloupcovitý typ růstu, zraje pár dní po Velkopavlovické, plody má kulovité, středně velké, velmi kvalitní, s meruňkovým buketem. Jádro pecky je sladké a odlučitelnost je na dobré úrovni. Jde o výnosný hybrid, přestože je cizosprašný. Šarce švestek je odolný. V nynější době se ověřují jeho vlastnosti v poloprovozním pokusu, je aktuálním kandidátem k registraci.

Odrůda SEO v křížení s odrůdou Vestar poskytla rovněž velmi odolnou populaci hybridů s odolností k šarce švestek (PPV) a dobrou pomologickou a pěstitelskou hodnotou.

V poloprovozní pokusu zkoušíme další rezistentní odrůdu pod označením Betinka. Odrůda je atraktivního vzhledu, dozrávající 3 dny před Velkopavlovickou. Plod je středně až větší s pevnou dužninou. Odrůda má polní toleranci ke gnomonii, je cizosprašná a spolehlivě plodná. Odrůda SEO jako donor rezistence se v našich podmínkách dobře uplatnila. V křížení s citlivými rodiči k PPV dává štěpný poměr 1:3 a nebo 3:5 v poměru citlivý: rezistentní.

Dalšími zdroji rezistence nebo lépe imunity jsou dvě odrůdy vzniklé na severoamerickém kontinentu (Harlayne a Orangered).

Odrůda Harlayne, kanadského původu, dává plody univerzálního využití. Je středně pevná a pozdnější, s dobrou kvalitou. Štěpné poměry u odrůdy Harlayne jsou nyní studovány. Jedná se

o oligenní dědičnost, kde hypotéza o 2 nebo 3 genech odpovědných za odolnost k šarce švestek v několika hodnocených populacích vychází v poměru 1:3, 1:7 resp. 9:23. Z praktického hlediska odrůda Harlayne poskytuje velmi perspektivní výsledky, které zatím zúročuje šlechtitel Ing. Radek Peňáz na SEVA .-Flora Valtice, který registruje odrůdu Nora z křížení odrůd Vestar x Harlayne. Tato odrůda na základě předběžného (5-tiletého) pozorování projevuje imunitu k PPV.

Od profesora Hougha z Rutger University pochází další imunní odrůda Orangered, raně zrající s velkým atraktivním plodem. Potomstvo z této odrůdy máme zatím na úrovni semenáčů před vstupem do plodnosti.

Šarka sice patří ke karanténním škodlivým organizmům, ale přesto není limitujícím činitelem zhoršujícího se zdravotního stavu našich výsadeb meruněk. V letošním zimním období se ve výsadbách, jak u mladých, tak starších meruněk, projevilo vysoké procento předčasného odumírání. V některých výsadbách dokonce promrznutí vodivých cévních svazků, což způsobilo nerovnoměrné rašení listových pupenů připomínající zmrazení. V mladších výsadbách se zvyšuje výskyt nejen typického předčasného odumírání typu „mrtvice“, ale i pozvolného chřadnutí spojeného se žloutnutím a stáčením listů, se slabšími přírůstky a nízkou kvalitou plodů. Objevují se další dříve méně významní patogeni jako např. verticiliové vadnutí, které v letošní zimní sezoně mohla spolu s nízkým otužením a výskytem mrazů po teplém prosinci sehrát svou negativní roli. Danou situaci silně prohlubuje rovněž průběh počasí v období dormance (vegetačního klidu), kdy v posledním období bývá počasí netypické pro naši zeměpisnou šířku, časté střídání teplot – bez možnosti aklimatizace.

Z pohledu pěstitele i šlechtitele bude nutné při stále nově přicházejících odrůdách lépe prověřit adaptabilitu k našemu prostředí. Adaptabilita odrůd, výběr stanoviště a celkově úrovně péče o sady meruněk a broskvoní bude mít a má stále rozhodující význam pro ekonomické pěstování oblíbených meruněk. Zvýšení adaptability a obranného systému rostlin bude jedním ze základních opatření pro udržení pěstitelského zájmu o pěstování meruněk.

(Doc. Dr. Ing. Boris Krška)

Nový biopesticid pro ošetřování jahod

Pro pěstitele jahod postižené zákazem používání některých pesticidů je určen nový biopesticid ProAxelin.

Nový biopesticid je určen na pomoc pěstitelům postiženým zákazy pesticidů. Kvůli rychlé ztrátě účinnosti aktivních látek v tradičních pesticidních přípravcích ubývají rychle možnosti ochrany proti škůdcům a chorobám, vysvětloval zástupce společnosti Plant Solutions vyrábějící nový přípravek. Tento biopesticid s názvem ProAlexin PhytoElicitor zlepšuje výživu rostliny a nahrazuje přípravky Biomax Forte a Biomax GP, které jsou používány pěstiteli jahod již několik let. Tento nový přípravek je koncentrovaný, používá se v malých dávkách a jeho použití je z nákladového hlediska efektivnější, než přípravky, které nahrazuje. Je vhodný pro konvenční i ekologické systémy hospodaření. Tento přípravek funguje tak, že pomáhá aktivovat přirozené ochranné a obranné systémy rostlin během časných stadií růstu. To snižuje závislost na tradičních agrochemikáliích. Zlepšuje zdraví a vitalitu rostlin a vede k vyššímu podílu produkce plodů I. jakostní třídy. Nezanechává žádná rezidua a může být používán během celého života plodiny. ProAxelin je zvláště vhodný pro používání v systémech integrované ochrany rostlin a tam, kde jsou používány biologické způsoby ochrany.

Společnost Plant Solutions uvedla ProAlexin Phyto-Elicitor na akci Fruit Focus, která se konala 22.července 2009 na výzkumné stanici East Malling, Kent, Velká Británie.

(Horticulture Week, 2009, 10 July, s. 23/Agronavigátor 6.XI.2009- kráceno)

V Austrálii vyšlechtili jablko, které vydrží čerstvé měsíce

Australští vědci si celých 20 let lámali hlavu jak vytvořit jablko, které by měsíce chutnalo jako čerstvé i po měsících strávených v lednici. Nyní konečně zaznamenali úspěch a tvrdí, že vyšlechtili nejlepší jablko na světě. Na pultech obchodů by mohlo být už příští rok.

Nové jablko by mělo být po všech směrech prémiovým zbožím.

Jablko má nepříliš chutně znějící pracovní název RS103-130 a údajně zůstává krásně "křupavé" ještě 14 dní po utržení ze stromu. V lednici pak prý vydrží čerstvé po dlouhé měsíce. Nové jablko vyšlechtili ve státě Queensland a tamější politici a úředníci mu chtějí dát na trhu dostatečný prostor. Státní ministr průmyslu uvedl, že vláda již hledá komerčního partnera, prostřednictvím kterého by mohla jablko příští rok uvést na trh.

Odrůda je rezistentní vůči strupovitosti, je středního vzrůstu, vytváří kompaktní koruny.

"Kouzlo tohoto jablka spočívá v tom, že si ho můžete koupit, dát ho do misky na ovoce a ono dva týdny neztrácí nic ze svého tvaru či chuťové komplexnosti a čerstvosti. V lednici si pak tyto atributy udrží po celé měsíce," uvedl queenslandský ministr.

"Tato nová červenoplodá odrůda je velmi sladká. První testy jsou vynikající, jablko předčilo dokonce i odrůdu Pink Lady, která je nejoblíbenější ve Velké Británii," dodal ministr.

(Novinky.cz - kráceno, USPTO Patent Application 20080244795)

Podzimní zájezd OUMS do Polska

Cestovní zpráva z tematického zájezdu do Polska 2.- 5. 9. 2009.

Program: 2. 9. 2009 - středa

Odjezd v 5⁰⁰ hod z Brna - areál SRS v Brně - Líšni, Zaoralova 3 směr Olomouc, Český Těšín

Klášteř Jasna Góra – Czestochowa

Ovocná školka a pokusný sad (Gospodarstwo szkółkarskie) Nowakowski –

Źdrzary 68, 26 – 420 Nowe Miasto, tel. +48 486 744 167,

www.szkolki.pl e-mail: nowakowski@szkolki.pl

3. 9. 2009 - čtvrtek

Warszawa – Bronicze, zemědělská burza a tržnice

Vysoká škola zemědělského hospodářství Varšava,

Nowoursynowska 159 02 – 776 Warszawa

středisko Wilanów, pokusný sad, Prof. Dr. hab. Kazimierz Tomala

tel. 022 593-20-83, e-mail: kazimierz.tomala@sggw.pl

Prohlídka města Varšavy a Královského zámku

Ovocnářský podnik Zigmund Pliecak, Gremkovicze

4. 9. 2009 - pátek

Výzkumný ústav ovocnářský a šlechtitelský (Instytut sadownictwa i kwiaciarstwa)

Skierniewice, Pokusný sad Dambowicze, drobné ovoce - Brezno

Technický izolát VÚOŠ Skierniewice, stanice Prusy 96 – 130 Gluchów

Tel. +48 468 157 852 www.oems.insad.pl oems_prusy@poczta.onet.pl

Ředitel Mgr. Korecki, Mgr. Barbora Kowalik, Mgr. V. Kozerski

Ovocnářský podnik INSAD Prusy, Wojciech Krzewinski, 96-130 Gluchów

Tel.+48 468 157 003, www.nursey.pl e-mail: innsad@post.cz

Odbytové družstvo (Grupa producenta owocow) Rajpol

Belsk Duzy Wolka Leczesycka, pan Wozniak.

tel. +48 661 1383, www.rajpolcom.pl e-mail: rajpol@rajpol.com.pl

5. 9. 2009 – sobota

Ovocnářský podnik (Gospodarstwo sadownicze) Pawel Przybytniak
Zalesie 71 05-600 Grojec, tel. +48 486 642 856, przybytniak@skowronski.pl
Ovocnářský podnik Hortena (Hortena Gospodarstwo sadownicze) Witold Oryniak
Mala Wies 22 05-622 Belsk Duzy, tel +48 486 611 248,
Ubytování: Hotel Wiktorianski hotel, www.hotelwiktorianski.pl
Cesta zpět - směr Czestochowa, Bielsko Biala, Český Těšín, Olomouc, Brno

Všeobecná charakteristika státu.

Polsko má rozlohu 312 685 km² s 38,2 mil. obyvateli a hlavním městem Varšava (Warszaw), jež má 1 620 000 obyvatel. Polsko má 16 vojvodství, 314 zemských a 65 městských okresů, celkem 2 478 obcí. Další největší města v tis.obyvatel: Krakov 767, Lodž 754, Wroclaw 635, Poznaň 560, Gdaňsk 456, Štětín 406, Katowice 312. Obyvatelstvo: 99% Poláci, 95% katolíků. Nejdelší řekou je Visla s 1 047 km, nejvyšší horou jsou Rysy (2 449 m), většina území do 200 m.n.m., pobřeží Baltského moře 775 km, hranice s ČR 796 km. Průměrné roční srážky jsou na úrovni 600 mm, průměrná roční teplota kolem 7 °C. Z přírodního bohatství: černé a hnědé uhlí, měděné rudy, železná ruda a kamenná sůl. Hospodářské členění: Jižní zóna (Wroclaw, Krakov) – průmyslová, uhlí, rudy, Střední zóna (Warsawa, Lodž) – intenzivní zemědělství, textilní průmysl a strojírenství, Severní zóna (Gdaňsk, Štětín) – přístavy a rekreace.

Historie: v začátku Velké Polsko, rod Piastovců (992 – 1370), rod Přemyslovců (1300 – 1306), rod Jagellovců (1385 – 1572), rod Vasů 1587 – 1668), pak volení králové, poslední při třetím dělení Polska – August III. (do roku 1795). Polsko – litevské soustátí až do roku 1569. V roce 1918 obnoven Polský stát, silné národnostní cítění obyvatel. Během II. sv. války padlo na 6 mil. obyvatel a Varšava byla prakticky „srovnána se zemí“. Polsko mělo největší „pohyby“ státních hranic ve střední Evropě. Polsko vstoupilo v roce 2004 do EU.

Zemědělská půda (cca 32 mil. ha) je rozdělena: 47% orné, 29% lesy, 13% pastviny a 11% ostatní, 101 588 km² jsou chráněná území, orné půdy kolem 15 mil. ha, 6 tříd úrodnosti půdy, v zemědělství pracuje cca 30 % obyvatel.

Ovocnářství v Polsku

Polské ovocnářství patří v rámci EU s největší produkcí ovoce – v roce 2008 cca kolem 4,5 mil. t. včetně extenzivních sadů, nejvíce jablek – 3,5 mil. t. (prognóza 2 360 tis.t). Prognóza sklizně ovoce v Polsku dle statického úřadu pro rok 2009: Celková sklizeň 3,1 mil. t z toho 2,63 mil. t jablek, 60 tis.t hrušek, 188 tis. t višní, třešní 52 tis.t, a cca 100 tis. t švestek. U jablek je na 3-4 místě na světě (Čína, USA, Turecko, Polsko). V letech 2000 – 2007 byla produkce ovoce dle druhů: jablka 2 168 – 2 522 tis.t., produkce hrušek 31 – 90 tis.t., produkce třešní 38 - 48 tis.t, produkce višní 108 – 202 tis. t., produkce švestek 91 – 133 tis.t., produkce ořechů 9 – 12 tis. t. Polsko je světovou velmocí v produkci drobného ovoce, celkem v letech 2000-07 380 – 503 tis.t, z toho rybíz 120 – 194 tis.t, jahody 131 – 194 tis. t., maliny 45 – 65 tis.t., angrešt 15 – 22 tis.t, borůvek 2 – 8 tis.t., arónie 37 – 39 tis.t.

Plochy ovocných sadů v tis. ha (2002 – 2005): jabloně 140 – 181, hrušň 13 – 15, švestky 24 – 27, višně 36 – 39, třešně 5 – 9, broskvoně 3 – 5, meruňky 2, ořešák 5 – 6, rybíz 25 – 35, maliny 13 – 14, angrešt 3 – 4, borůvky 1 a jahody 38 – 50.

Školkařská produkce je velká a na vysoké úrovni (3 sdružení a asi 200 soukromých školek).

Výzkumná střediska polského ovocnářství jsou především Institut ovocnářství a šlechtění ve Skierniewicích, Zemědělská universita v Lublinu (prof. Dr. hab. E. Makosz) – ovocnářské semináře v Limanowe a Vysoká škola zemědělského hospodářství ve Varšavě Prof. Dr. hab. Kazimierz Tomala.

Ovocná školka a pokusný sad Nowakowski – Zdrzary - Nowe Miasto

Podnikem nás provázal pan Andreji Szymon. Firma existuje asi 30 let od roku 1978 na ploše 7 ha. Současná produkce je asi 300 000 ks školkařských výpěstků a 500 000 ks podnoží, má asi 70 ha půdy – vše pod závlahou. Chladírna na cca 800 t ovoce, přistavuje. Pronajímá si další půdu ,

za 2 000 Zl/ha. Cena 1 ha půdy 20 – 40 000 Zl/ha. Trendy v Polsku: u jabloňových podnoží: M 9 70%, další podnože M 26, M 7, P 60, odešlo se od Antonovky a MM 106. Deset nejvíce pěstovaných odrůd: Jonagold a Jonagored, Idared a Neidared, Szampion, Braeburn, Gala, GD, Mutzu. Školkařskou produkci exportuje do SRN, Holandska, Itálie, Ukrajiny, Litvy, Běloruska, ČR. Zemědělci v Polsku neplatí sociální a zdravotní pojištění, sami si určují zda budou plátcí DPH, pokud nejsou plátcí DPH pak neplatí žádné daně ze zisku. Školka Nowakowski má obrat 60 mil. Zl (360 mil. Kč) není plátcem DPH a neplatí žádnou daň ze zisku.

Pokusný sad jabloní (25 ha):

Red Jonaprince – 4. rok, 3,5 x 1 m s oporou, M 9, zatravnění, štíhlé větveno.

GD Reinders – 5. letý, 3,5 x 1 m s oporou, M 9, štíhlé větveno

Jonagold – 8. letý, 3,5 x 1 m s oporou, štíhlé větveno, stěna vysoká 3,5 m, letní řez

Ligold, Gala Must, Szampion, Szampion Reno 10.ti letý, 3,5 x 1 m, letní řez

Hrušně Konference a Xeena, 5 ti. letý, podnož kdouloň, štíhlé větveno, kapková závlaha.

Školky: pracuje zde na 20 pracovníků, 15 ha na expedici, 12 ha školek 1-letých, 6 ha školek na spícím očku, 8 ha matečnice - podnože M 9, P 60, M 7, M 26, Kdouloň, Gisela 5, 6. Očkovance na zimu vyškolkuje, skladuje, vytřídí a na jaře vyškolkuje. Celkově má 7 traktorů Lambourgini, 1 ks portálový traktor, 3 ks mulčovačů, 1 ks rotavátor, 3 ks pásové zavlažovače Rain Star, stroj na setí trávy. V katalogu nabízí u jabloní (podnože M 9, P 60, M 26 a M 7): odrůdy Braeburn Red, Fuji Beni Shogun, Empire, Gala Must, Gala Natali, Gloster, Golden Reiders, Jonagored Supra, Red Jonaprince, Ligol, Lobo, Kursu, Idared, Najdared, Szampion Reno 2 a Sander, u hrušní (Pigwa S1) – Konference, Faworytka, u třešní (podnož Gisela 5, Colt, WSL 2) – Burlat, Kordia, Lapins, Regina, Summit, Sylvia, Techlovan, Vanda, u višně (podnož Antypka Popiel) – Debreceni Botermo, Kelleris, Pandy, Groniasta, Nefris a Lutowka.

Varšava – Bronicze, zemědělská burza a tržnice

Vybudována v posledních letech, oplocený komplex 6 hal se správní budovou – hala pro potraviny, ovoce, zeleninu, květiny. Zde jsou „větší obchodníci“ a správa haly, sociální zařízení. Venkovní prodejní prostory před každou halou, kde drobní prodejci přijedou autem se svým zbožím a prodávají nepřetržitě 1 – 3 dny, v autě i nocují. Prodej veškerého ovoce: angrešt, rybíz, maliny, borůvky, jahody, jablka, hrušky, švestky, třešně, višně, meruňky, broskve – ve spotřebitelském balení i volně. Ceny asi o 30 % nižší.

Vysoká škola zemědělského hospodářství Varšava,

středisko Wilanów, pokusný sad, Prof. Dr. hab. Kazimierz Tomala

mají asi 1 400 studentů, denní i dálkové studium. Katedra ovocnictví 4 profesori a 11 vědeckých pracovníků, provádí jak výuku tak i organizují provozní pokusy, dále organizují Den otevřených dveří – přijde kolem 500 – 700 ovocnářů, Den mechanizace v ovocnářství (leden) – vystavuje 100 firem a přijde až 3 000 ovocnářů. Den borůvek – asi pěstitelů v Polsku. Organizují profesní semináře Vydávají také publikace pro ovocnáře. Chladárna ULO na cca 500 t – 15 boxů. 4 x 50 t, 6 x 25, 5 x kontejnery na pokusy. Řízeno přes PC, separátor, 1,5 % CO₂ a 1,5 % O₂. Sklizeň ovoce se řídí podle obsahu etylenu v plodu, pro ovocnáře provádí službu signalizace sklizně dle analýzy – jako Univerzita Lublin a ISK Skierniewice, optimální je obsah etylenu 0,2 – 0,5. Jablka skladují při teplotě +1 až +2 °C, hrušky při teplotě -1 až -2 °C.

Pokusný sad:

pokus s barevnými sítěmi (bílá, šedá) fy. Frustar u jabloní odrůd Fuji a Gala, na M 9, 2. rok., kapková závlaha, zatravnění. V Polsku je asi ve výsadbách 30 ha pod sítí.

Pokus s asijskými odrůdami – Naschi, Early Schu, Schinseiki, Chorujó.

Pokus se zakrytím třešní – 0,5 ha, horní folie + sítě proti kroupám + boční sítě proti ptákům, folie se roztáhne 3 týdny před sklizní, kapková závlaha.

Pokus s letním řezem jabloní – vhodný za určitých podmínek, lepší vybarvenost plodu

Pokus po 2 řadách – Ligol, Szampion, Ligolina, 3x1 m, M 9, pokus také s dodáváním vápníku přes listy.

Ovocnářský podnik Zigmund Pliecak, Gremkovicze

Má 17 ha ovocného sadu (14 ha jabloní a 3 ha švestek), chladárna na 600 t ovoce, vlastní 10 kamionů na export jablek a potravin, především do Ruska. Nakupuje také ovoce. Sad ve sponu 3 x 1 m s odrůdami Jonagold, Jonaprince, Idared, Šampion, Ligoł, podnož M 9, opěrná konstrukce s betonovými sloupky, zatravnění.

Institut ovocnářský a šlechtitelský Skierniewice

Pokusný sad Dambowicze – Mgr. Czujcs

Po roce 1989 museli část pozemků prodat, dnes mají asi 60 ha výsadeb, především na pokusy. V ústavu pracuje na 400 osob, z toho je 200 vědeckých pracovníků. Vedení ústavu a laboratoře jsou v Skierniewicích, další pracoviště jsou Dambowicze (jádroviny), Brezno (drobné ovoce) a Prusy (technický izolát). V budově Institutu je také ubytování pro cca 50 osob – pro ovocnáře, kteří jsou na krátkodobém kurzu organizovaném ústavem. Od roku 1951 byl ředitelem Prof. Dr. hab. Peñonccek, který velmi úzce spolupracoval s ovocnáři v USA, zemřel v roce 2006. Základní sekce: Fysiologie rostlin, šlechtění, ochrana ovocných kultur, odrůdy, školky, agrotechnika, květinářství. V Polsku je také Centrální institut odrůd (70 odrůd jabloní), hlavní skupiny odrůd: skupina Jonagold, skupina Gala, skupina Šampion, skupina GD. V pokusném sadu bylo desítky pokusů s jabloněmi, hrušněmi, třešněmi, višněmi, slivoněmi a meruňkami.

Některé pokusy:

Pokus u jabloní na podnoži P 14 (pro písčité půdy) ve sponu 4x1,5 m u 27 odrůd.

Pokus s višněmi ve tvaru štíhlé větve, odrůdy Morela pozdní a Erdi Botermo, ponechávají jen kmen + 2-3 leté větve, starší větve se vyřezávají.

Pokus s klony podnože M 9 na odrůdách Szampion a Royal Gala.

Pokus s podnoží M 9 ve sponu 4x2 m u odrůd GD, Golden DRAM, GD Reinders, založeno 2008.

Pokus s odrůdou Ligoł a NŠL L 33/05, L 7/05, L/05 na podnožích M 9, M 26, spon 4 x 2 m.

Pokus hrušně, výsadba 2005, podnož Kdouloň, 4 x 2,5 m, systémy vyvazování větví

Pokus se švestkami – štíhlé větve, odrůdy Bluebel, Carpatin, Čačanská ranná, Čačanská najbolja, Čačanská lepotica, Haganta, President, Record, Tegera na podnožích Alycza, WWA – 1, WSW – 1, Družka 1 a Ewika 99.

Pokus se švestkami odrůdy Avers – stolový systém, veškeré práce „ze země“.

Pokus s barvou sítí Frustar (bílé, šedé, černé), založeno 2004, odrůdy Szampion, Celeste, Rubin Star, Jonagold, Elise, Gloster na podnoži M 9 ve sponu 3,8 x 1 m.

Pokus se zakrýváním třešní (folie, sítě), podnož PHL - Burlat, Kordia, Regina, Těchlovan, Vanda,

Pokus třešně – štíhlé větve, 5 x 3 m, Kordia na F 12/1, Gisela 5, Maxma 14, PHL A,B,C, Tabel Edabriz, Weiroť 158, kapková závlaha, sítě, kovová konstrukce

Pokus třešně, založen 2002, 4 x 2 m, podnože Gisela 5, Ptačka s mezištěpením PHL A,B,C, odrůdy Burlat, Kordia, Lapins, Regina, Summit, Vanda.

Pokus se způsoby řezu (dlouhé čípky) na štíhlém větve, založen 2005, 5 x 2 m, odrůda Regina na podnožích PIKU 1, 2,3,4, Gisela 3,5,6, kapková závlaha

Pokus s třešněmi, založen 2006, 4,7m x 3 m, Odrůdy Burlat, Vera, Namare, H 209, Van x Kordia – XIII/55, XIII/58, Sylvia, Lapins, Pola, Regina, Namosa na podnožích Colt a Gisela 5.

Pokus kanadské borůvky – 3 x 0,5 m, pH do 4,5 vyřezávání starých větví, sklizeň od VI do XI měsíce, na trhu stojí kolem 20 Zl/kg, odrůda Bluecroft.

Technický izolát IOŠ Skierniewice, stanice Prussy – Gluchów (Ošrodek elitarnego materialu szolkarskiego Prussy)

Mgr. Barbora Kowalik, Mgr. V. Kozerski

Ozdravovací proces, základem je ozdravený materiál ve dvou halách technického izolátu (2 500 m²).

Zasklené plochy 286 m², chladárna s 2 komorami 376 m², laboratoře pro sérologické testy a množení in vitro. Dotace od státu na projekt (investice) i na proces ozdravování, na provoz získávají finance prodejem ozdraveného materiálu. Ze zákona ozdravování mohou provádět jen stanice OEMS Prusy - jsou jediným producentem ozdravených podnoží a roubového materiálu. Roubový materiál 5 ha, matečnice 7 ha, školky 2,5 ha, jahody 2 ha, maliny 2,5 ha. Na stanici pracuje 12 osob + 13 sezónních pracovníků. Celý proces je rozdělen na selekci, termoterapii, import a obměnu materiálu. Testy provádí biologické, PCR, sérologické, u jabloní zjišťují přítomnost 9 virů, mají v základní bázi 185 odrůd jabloní, hrušní, třešní, višňi, slivoní a vegetativní podnože jabloní M 9 ISK, M 9 EMLA, M 9 T 337, P 2, 14, 16, 22, 59, 60, M 7, M 26, RN 29, MM 106 a třešňi Colt, F 12/1, kdouloň S1, kdouloň MA.

Termoterapie probíhá za teplot +33 – 38 °C, každá rostlina v TI musí mít ještě 5 rostlin v sadu pro ověření autentičnosti odrůdy. V TI je rostlina 7 – 9 roků, tři roky před ukončením životnosti se odebírají vzorky a prochází znovu testovacím procesem. Celý proces u jedné odrůdy stojí asi 15 000 Zl. Cena za očko 20 Zl, roub 28 Zl. Celkově ozdravili 80 odrůd jádrovina a 80 odrůd peckovin. Při výskytu viru šárky ve školce likvidují jen pouze napadenou konkrétní odrůdu. Matečnice černého rybízu – odrůdy Tiben, Tisel, Ruben, Ores (produkce 500 000 ks řízků ročně. Stálá kontrola od státu.

Ovocnářský podnik INSAD Prusy, Wojciech Krzewinski, Gluchów

Má 40 ha jabloní a školku s roční produkcí 200 000 ks stromků. V posledních letech má velmi dobrý odbyt stromků odrůd Gala, GD, Red Jonaprince a Mutzu.

Sady jabloní ve tvaru štíhlého větene s oporou, zatravnění, na části – 20 ha závlaha kapková a mikropostrík, celkově nižší stromy do 250 cm, betonové sloupky s dráty + bambus. Jonagold na P 14 z roku 1990, Jonica na P 59, Gala Must – výsadba 2 roky, na P 60, Gala Must na M 26, 10 let, výnos asi 50 t/ha, Jonagold na M 9, Ligol na P 2 (nezmrzá), Ligolina na M 9 – střídavá plodnost, Gala Must na P 14, Elstar, klon Elpin obě 10 let stará výsadba, Najdared na P 2, výsadba 4 roky, 4 ha, 8 řad Ligol na M 9, 4 řady GD na M 9 (obě odrůdy 10 let), 2 ha GD na P 2, botanické opylovače každý 8. strom – Virginia Crab, Sprenger, 2 ha Mutzu na P 22. 20 řad Šampion na M 26, 15 řad Šampion na M 9, Gala 14 řad se závlahou mikropostríkem, zavlažuje ze studny asi 2 ha současně, celkově 20 ha pod závlahou, Gala 14 řad bez závlahy, Ligol 12 řad, P 27, 10 – ti letý, Benischa 40 řad, 4 x 1 m, dobře se skladuje

Meruňky - 2 řady, 6 let odrůda Heja, 3,5 x 2,5 m, bujné stromy, hustý porost, střídavá plodnost.

Broskvoně - větveno, 4 odrůdy vč. Suncrestu, 4 x 2 m, 4 letá výsadba, výpadky stromů

Idared 5 ha na P 1, 20 ti-letá výsadba, Gala na M 9 + GD na M 9 – 2 letý, 4 ha, 8 řad Bohemia, 10 řad Fuji, 2 řady Gala, Ligol a Jonagold – 5 ha, na M 9. Švestky 14 řad, odrůdy President a Mers

Mutzu má nejvyšší cenu v Rusku, kde chtějí velká jablka buď červená nebo zelená. Sklizeň ruční s vyššími schůdky, za 10 hod. výkon až 30 q jablek, chemická probírka, na opylování využívá divoké včely – speciální úly (hnízda). V firmě pracuje 10 rodinných příslušníků, na řez pak celkem 18 osob, ruční probírky až 20 osob, podobně jako u sklizně.

Chladárna na 1 600 t (z toho 600 t ULO), snaží se rychle prodávat jablka – do obchodního řetězce Selgros a 1 000 t exportuje. Ceny – začíná v IX na 15 grošů/kg, X/0,40 Zl/kg, do II. 0,60 Zl/kg, V/1,2 Zl/kg. Nejvyšší ceny jsou za odrůdy Paula Red a Delikates – kolem 1,2 – 1,5 Zl/kg.

Odbytové družstvo (Grupa producenta owocow) Rajpol

Belsk Duzy Wolka Leczesycka, pan Wozniak. Družstvo má 64 členů s plochou 700 ha sadů ve velikosti 3 – 40 ha. V Polsku jsou 4 družstva (Rajpol, Polfruit, Weinsa, Jabluškotancf). V družstvu pracuje na 22 stálých osob + 7 osob v administraci, 3 osoby ve vedení skupiny, 1 technik – specialista pro pěstování, prognózu sklizně a určování termínu sklizně a 1 technik pro příjem ovoce. Každé tři roky volby Rady skupiny – hlasování je podle kapitálu, který vložily do družstva. Komise pro ceny přejímaného ovoce – každé pondělí, členové vkládají

vklad na investice (25% vlastní finance a 75 % dotací). Na propagaci je 0,05 % z ceny ovoce dle nařízení – do společného centrálního fondu propagace. V roce založili s.r.o. a od roku 2004 založili skupinu – mohli získávat dotace EU. Jeden člen nesmí mít více jak 20 % podíl. Společný prodej – člen by měl po 5 letech dodávat 80 % své produkce, vlastní vnitřní předpisy, nemohou dělat služby pro „cizí“, kupují také jablka od „cizích“ do 50% kapacity chladírny. Jablka vykupují za 0,5 Zl, pak dělají korekturu dle prodejní ceny a celkově doplácí ve třech etapách (další je po realizaci prodeje a konečné je po celkovém vyúčtování chladírny. Pěstitel platí za skladování v období X-III. 1 kg jablek asi 0,30 Zl. Prodejní ceny ID 1,2 Zl, GD 1,6-2,0 Zl, ještě vyšší ceny Jonagold, Gala). Chladírna na 6 000 t ovoce, stavba ve třech etapách s dotací státní a EU. Vybavení - velká třídička Roda s 8 plavebními kanály, malá třídička Greefa s balením do sáčků, 15 vysokozdvíhových vozíků Nissan, box palety plastové, kamiony na dopravu ovoce, především na export asi 70 % skladovaných jablek.

Vlastní firma pana Woznika + 2 synové (jeden pěstování a druhý obchod), 30 ha sadu jabloní, má podobnou pěstitelskou technologii jako ostatní, stromy jsou vysazeny na „růvku“ vysokém asi 25 cm, aplikuje minimálně 15 – 18 postřiků proti chorobám a škůdcům, 80 kg č.ž./ha N + listová výživa, kapková závlaha, vysoké stěny, sklizně kolem 30 – 50 t/ha, u GD problémy se rzivostí.

GD Reinders na M 9– 8 řad, 3 x 1m, štíhlé větveno, výška 3 m,

Evelina na M 9, výsadba 5 let, 3 x 1 m, v době naší návštěvy zelená, vybarví se do červena, má dlouhou skladovatelnost, dobrá úroda.

Gala na M 9, 10 řad, 3 x 1 m, vysoká sklizeň.

Idared na M 26, 4 x 1,5 m, 20 ti-letý, 10 ha , stěna 3 m vysoká, výnos kolem 50 t/ha.

Ovocnářský podnik Pawel Przybytniak, Zalesie – Hronec

Má celkem 40 ha sadu, především jabloní, z toho asi 30 ha plodných, vlastní školka.

Chladírna na 1 200 t (9 boxů), staví další kapacitou 1 500 t – 8 boxů (550 000 Euro), příští rok postaví velkou třídírnu. Jako soukromník může dostat maximálně dotace na investici 80 000 Euro, na nové technologie má nižší úvěr. Vlastní třídička Greefa – 3 – 4t/hod, 90 % jablek jde na export (partie po 20 t) hlavně na Rusko, Ukrajinu i SR. Odrůdy GD, Ligoł, Jonagold, Šampion, Gala, Idared, vše na M 9. Dává 100 kg N/ha (čisté živiny), zjara asi 50 kg. Chemickou ochranu si provádí sám, má vlastní meteorologickou stanici, prognózu dostává od státní organizace (naše SRS), aplikuje min. 15 postřiků na houbové choroby, 2x obaleč, 2x ostatní škůdci, provádí pokusy s fy BASF. Průměrná roční teplotu má asi 7⁰ C a 500 mm vodních srážek. Opěrnou konstrukci používá z betonových sloupků s dráty a dřevěnými kůly, výška stěn i přes 3 m, část výsadeb je ve dvouřádcích, má protimrazovou závlahu postřikem (35 m³ vody/hod), ročně aplikuje 3 – 4x Glyphosat, provádí chemickou probírku přípravkem „Gip“. Sklizeň „naráz“ pomocí sklízecích vláček (5 vozíků s 5 box paletami) a schůdků, sady do 1 km od chladírny, výnosy GD 40 t/ha, Jonagold a ID 50/ha, Ligoł 60 – 70 t/ha.

Ovocnářský podnik Hortena Witold Oryniak, Mala Wies - Belsk Duzy

Začínal jeho děda v roce 1974, má 4 dcery. Celkově má 17 ha sadu, z toho 10 ha jabloní (500 t), 3,5 ha švestek (100 t), 1,5 ha meruněk (60 t), 1 ha rybízu pod PVC(15 t) a 0,5 ha angreštu. Rybíz je na konstrukci ve tvaru „úzké V“ ve sponu 2,5 x 0,2 m, odrůdy Rowada, Jonkheer Van Tets, Blanka.

Sklizeň je o měsíc dříve, pod keři nastýlá vrstvu borky, po 10 – ti letech řezem vrací tvar k zemi, z 1 keře asi 4 kg plodů, mají své prodavače ve Varšavě,

Angrešt na konstrukci s bambusovou oporou, zavěšen na dvou drátech, dva kmínky, spon 2,5 x 0,5 m, odrůdy Pax, Miry. Zkouší ruskou odrůdu Rodnik Krasnoslavenski na meruzalce s výškou kmínku 40 cm. Řezem odstraňuje dvouleté větvičky, vyvazuje a zakracuje jednoleté větvičky. U jabloní má opěrnou konstrukci z betonových sloupků 340 cm dlouhých (do země 80 cm) a 5 ti drátů, spon 3,5 x 1 m, výška stěny 3 m, kapková závlaha, vlastní malou vodní nádrž v lese. Vlastní meteorologickou stanici, k signalizaci využívá feromonových lapáků,

Idared – sad 20 ti letý, vysoká stěna, sklizeň asi 50 t, menší plody
 Idared – 3 letý, M 9, 3 x 1 m, chrániče kmínků, asi 15t/ha, výšky 3 m dosáhne v 5. roce.
 Idared – 22 let, na M 26, ob rok řeže kořeny z jedné strany, ID je indikátorem nedostatku Mg.
 Gala Royal, Jonagold Wilmuta, Šampion (na m 4) – 20-ti letá výsadba, také pořezává kořeny,
 Šampion na M 4, 3,5 x 0,5 m, systém Paula (X systém), rané jablko Celeste.
 GD na M 9, 3 rok, výnos asi 10 t/ha, GD na M 9, 6-ti letý, výnos asi 35 t/ha,
 Honey Crist – 1 řada, tvrdý, dobře se zbarvuje, náhrada za ID, chuťově lepší, odolný na mráz
 Švestky Valor, President a Empres – starší výsadba nízkokmen až štíhlé větveno, na
 myrobalánu a Wagenheimova, silně přeplozené, lámou se větve.
 Švestky Čačanská leptica, Čačanská najbolja, Valor, podnož Wagenheimova
 Chemickou ochranu u švestek provádí důkladnou – před květem 2 x Cu, do každého postřiku
 po odkvětu střídá P, N s K, nebo Ca nebo Mg. Proti hálčivci višňovému používá síru, postřik
 2x Calypso na pilatku, v době květu Horizon , po odkvětu 2x Topsin , 1x Dithane, 2x Delan.
 Zkouší Rodofix u švestek.

(Ing. Jaromír Čepička, CSc.)

Minoritní registrace

Kumulus 80 WG

15.prosince nabude účinnosti rozhodnutí o rozšířené registraci přípravku Kumulus do rybízu a angreštu proti americkému padlí angreštovému (hnědé padlí) a proti hálčivci višňovému (Aculus fockeui) do peckovin.

(OUČR)

Zásoby jablek v EU k 1.11.2009

Skladové zásoby jablek v některých státech EU k 1.11.2009 (tis. t)

Stát	2006	2007	2008	2009	08/09 (%)
Německo	380	409	403	440	+ 9 %
Itálie	730	741	796	842	+ 6 %
Nizozemí	260	278	282	308	+ 9 %
Rakousko	134	146	140	150	+ 7 %
Portugalsko	105	113	91	109	+ 10 %
Španělsko	200	228	205	191	- 7 %
Česká republika	39	35	46	44	- 3 %
Celkem	1.849	1.950	1.972	2.084	+ 6 %

(AMI)

Ceny

Ceny ovoce v 46. až 47. kalendářním týdnu 2009

Ovoce	Ceny	
	Pěstitelské	Spotřebitelské
JABLKA tuzemská		
Bohemia	V	9,50 – 11,50
	I.	8 – 11,80
Golden Del.	V	9,50 – 16
	I.	7 - 12
Gala	V	10,60 – 13,80
	I.	5,50 - 11
Gloster	I.	7 - 10
Rubín	V	9 – 15
	I.	7 - 13
Jonagold	I.	7 - 12
Rubinola	V	12 – 14
	I.	7 - 12
Spartan	V	8 – 9,50
	I.	6 - 7
Šampion	V	7,50 – 13,80
	I.	6 - 12
Idared	V	9,50 – 13
	I.	7 - 11
JABLKA dovoz		
Golden Del.		19 – 29,90
Granny Smith		21,90 – 39,90
Gala		17,90 – 27,90
Pink Lady		39,90
Šampion		12,50 – 14,90
Fuji		29,90
HRUŠKY	dovoz	24,90 – 47,90
	tuzemské	6 – 16,50
BLUMY		44,90 – 89,90
POMERANČE		24,50 – 34,90
MANDARINKY		19,50 – 42,90
CITRONY		19,90 – 38,00
BANÁNY		19,90 – 30,00
GRAPEFUITE	bílé	29,90 – 34,90
	červené	18,90 – 38,50
VINNÉ HROZNY	bílé	36,90 – 89,90
	červené	51,90 – 59,90
KIWI	Kč/ks	1,90 – 8,90

Poradenství

Pro ovocnářské podniky (pouze členy OUČR) v oblasti dotací, integrované produkce, cross-compliance, přímých plateb, společné organizace trhu s ovocem a dalších problematik Vám poskytnou s podporou Ministerstva zemědělství ČR v rámci projektu "Vstupní konzultace" mailem, telefonem nebo osobně na našem pracovišti tyto poradci:

Ing. Martin LUDVÍK	603 227 889	unie@vol.cz
Ing. Miroslav LÁNSKÝ	737 630 329	lansky@vsuo.cz
Ing. Zdeňka KLEMŠOVÁ	733 191 557	klemsova.zdenka@seznam.cz
Ing. Václav KOBĚLUŠ	604 915 360	v.kobelus@seznam.cz
Ing. Roman CHALOUPKA	734 443 166	oucr@seznam.cz

Přehled akcí:

- 9-11.12. – Slovenské předvánoční ovocnářské dny, SZaŠ Piešťany (UOSR-SK)
- 18.1.2010 – Školkařský den (nově ve Svobodných Dvorech - součást Hradce Králové)
- 19-20.1.2010 – Ovocnářské dny (Aldis – Hradec Králové)
- 3-5.2.2010 – Fruit Logistica – Berlín (pořádá Svaz skladovatelů ovoce)
- 12.2. se koná zahradnický ples ve Mšených Lázních (OUSR)
- 17-18.2.2010 – Skalský Dvůr – školení OUMS
- 3-5.3.2010 – Salima - Brno
- 25-26.3.2010 – Seč – školení VčOU

Ovocnářské dny

Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o.
Ovocnářská unie České republiky
dovolují si Vás pozvat na

TRADIČNÍ OVOCNÁŘSKÉ DNĚ

HRADEC KRÁLOVÉ
kulturní centrum ALDIS a.s.
19. a 20. ledna 2010

Podrobná pozvánka na Ovocnářské dny bude zaslána e-mailem ovocnářům po 10.12.2009 nebo ji bude možné nalézt na webových stránkách www.ovocnarska-unie.cz, kde bude rovněž elektronická přihláška. Níže je uveden připravovaný program, který bude doplněn o přesné časy vystoupení.

Z programu

Ing. V. Ludvík - VŠÚO Holovousy s.r.o.

Zahájení, novinky v ovocnářském výzkumu

Ing. M. Ludvík - OU ČR

Zhodnocení situace v ovocnářství

Ing. J. Šebesta - ministr zemědělství

Současná zemědělská politika a rozvoj ovocnářství

Ing. J. Veleba - prezident AK ČR

Aktuální problémy našeho zemědělství

Ing. P. Sekáč - vrchní ředitel, MZe ČR

Program rozvoje venkova – příležitost pro ovocnáře a školkaře

Dr. Willy Dillen - Better 3 FRUIT, Belgie

Trendy v odrůdové skladbě jablek v EU

Prof. Piotr Sobiczewski - ISK Skierniewice, Polsko

Aktuální situace výskytu spály a integrovaná ochrana

Veronika Mangin – Agrofresh Europe, Francie

SmartFresh – nová kvalita ve skladování

Ing. J. Brettl, CSc. - Brematech Praha

Novinky ve skladovacích technologiích s řízenou atmosférou

Ing. L. Veverková - SZIF Praha

Rozvoj odbytových organizací v ČR

Ing. P. Škopová, MBA - RENOMIA AGRO

Možnosti pojištění v ovocnářských podnicích

Ing. J. Blažková; ing. H. Drahošová, Ph.D. - VŠÚO Holovousy s.r.o.

Výsledky pokusů s méně vzrůstnými podnožemi v ČR

Ing. M. Bagar, Ph.D. - Biocont ČR

Informace o přípravku Madex

Ing. J. Korba – VÚRV Praha – Ruzyně

Počasi a spála růžovitých rostlin v České republice

RNDr. V. Humpolíčková - SRS Havlíčkův Brod

Diagnostické metody využívané k detekci EA v ČR a jejich spolehlivost

Doc.ing. J. Polák, DrSc. - VÚRV Praha - Ruzyně

Výzkum genetiky rezistence k rostlinným virům a jejich vektorům v evropských plodinách

Ing. L. Talácko - VŠÚO Holovousy s.r.o.

Biologický indexing ovocných dřevin – využití ve výzkumu a praxi

Ing. J. Ouředníčková - VŠÚO Holovousy s.r.o.

Ochrana jabloní proti pilatce jablečné – kdy a čím

Ing. R. Vávra - VŠÚO Holovousy s.r.o.

Výskyt strupovitosti jabloní na rezistentních odrůdách a nové trendy ve šlechtění

Ing. J. Sedlák, Ph.D.; ing. Paprštejn, CSc. - VŠÚO Holovousy s.r.o.

Chemoterapie a termoterapie jako metody ozdravování

Bc. J. Procházková - Biopreparáty Praha

Polyversum – biologický fungicid do ovocnářství a zelinářství

Ing. R. Kocianová - MZe ČR

Projekt „Ovoce do škol“